

Конкурентноспроможність ринку страхових послуг

Павло Лебедєв

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

В сучасному ринковому середовищі конкуренція є рушійною силою до вдосконалення та розвитку діяльності суб'єктів господарювання в різних сферах бізнесу. Страховим компаніям належить значна частка фінансового ринку, питання успішної конкурентної боротьби з іншими страховими компаніями та фінансовими установами набувають важливого значення та безпосередньо визначаються обґрунтованим управлінським впливом на конкурентноспроможність. Процеси глобалізації на фінансових ринках, вдосконалення комунікаційних засобів, розширення асортименту страхових послуг, скорочення термінів існування досягнутих конкурентних переваг обумовлюють важливість розробки ефективних методів, технологій та моделей досягнення та утримання рівня конкурентноспроможності страховиками з огляду на стратегічні та тактичні цілі діяльності.

Розглядаючи страховий ринок України, як спосіб підтримки стійких зв'язків між споживачами та виробниками послуг, треба оцінити розподіл клієнтів між страховиками за різними видами страхування, проаналізувати показник пролонгації договорів страхування. Розглядати ситуацію на ринку страхування життя в Україні в аспекті лояльності клієнтів та їх страхових пріоритетів неможливо. В Україні лідерами страхового ринку є в переважній більшості компанії з іноземним капіталом.

Конкуренція на страховому ринку України має певну специфіку, що обумовлене особливостями страхового товару, його розробкою та продажем, оцінкою споживчих властивостей з боку клієнтів та страховиків. Конкурентні позиції компаній визначаються силою їх впливу на ситуацію на ринку, поведінку конкурентів, ціну послуг та на інтерес до себе потенційних страхувальників. На їх формування та визначення здійснює вплив ресурсна база компанії, здатність її менеджменту до ефективного керування страховою діяльністю. Дослідження відношення страховиків в Україні до формування та використання такого інструменту конкуренції як переваги, виявило відсутність адекватного підходу власників та менеджерів компаній до бачення цілей, стратегій, або просто планів розвитку та функціонування на страховому ринку. В найближчому періоді актуальним є пошук методів та інструментів оцінки конкуренції та конкурентних переваг страховиків. Такі засоби дозволять структурувати страховий ринок України, виділити проблеми теоретичного та практичного спрямування та встановити вектори його розвитку, як економічного стабілізатора життя країни.

Пандемія COVID-19 помірно вплинула на страховий ринок. У 2020 році продовжилася тенденція зростання показників страхових премій-приріст становив 12%. Також у 2020 році зросли виплати страхових відшкодувань на 9%. У 2021 році продовжувався тренд на скорочення кількості страховиків.

Насамперед-через добровільну відмову від ліцензій та вихід з ринку за власною ініціативою. За останій рік кількість страховиків скоротилася на 24 компанії Нацбанк зазначив, що минулого та на початку цього року фінансовий стан низки страховиків продовжував погіршуватися. У березні регулятор склав 46 актів про порушення страховиками нормативів і сім актів-через неподання компаніями звітності.

До низки компаній було застосовано заходи впливу. 20 компаній Нацбанк зобов'язав усунути порушення. Ще 17 компаніям тимчасово зупинив ліцензії, з них 7-за неподання звітності, 10-за порушення нормативів.

Деякі компанії вже подали інформацію, і в НБУ роблять попередній висновок про те, що бізнес-моделі страхових компаній змінюються з року в рік. Так, близько 20 компаній у 2020 році порівняно з 2019 мали суттєві зміни в структурі видів страхування, категорій клієнтів, видів діяльності.

Станом на 30 вересня 2021 року на ринку страхування було 173 ризикових компанії (non-life) та 19 лайфових (страхування життя). На 31 березня цього ж року таких компаній налічувалося, відповідно, 188 та 20.

Ключові слова: страхова компанія; конкурентоспроможність.

Список використаних джерел

1. Грушко В. І. Розвиток фінансового механізму соціального страхування в Україні / В. І. Грушко, Л. Д. Тулуш, Д. В. Шульдякова // *Економіка невизначеності: практичний погляд на проблему: монографія / за ред. В. І. Грушка.-К.: Університет «КРОК», 2021.-С. 268-381.*
2. Мачуський В. В. Правові основи страхування: навч. посібн. / В. В. Мачуський.-К.: КНЕУ, 2013.-302 с
3. Плетенецька С. М. Проблеми та перспективи страхування в Україні / Поліщук Ю. І., Плетенецька С. М.//*Актуальні питання сучасної науки та практики: матеріали науково-практичної конференції (м. Київ, 15 листопада 2018 р.)-К.: Університет «КРОК», 2018.-С.286-289*
4. Порозман О. І. Стан страхового ринку України в умовах кризи // *Формування ринкових відносин в Україні.-2011.-№6. С. 140-142.*